

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Karlem Ulíkem ve věci

žalobkyně: **L. K.**
narozená X, státní příslušnice Ukrajiny
toho času v X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 6. 2020, č. j. OAM-49/LE-BE01-VL13-PS-2020

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 6. 2020, č. j. OAM-49/LE-BE01-VL13-PS-2020, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Průběh správního řízení

1. Rozhodnutím Policie ČR ze dne 21. 5. 2020 byla žalobkyně zajištěna podle § 124 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů (dále „jen zákon o pobytu cizinců“), za účelem správního vyhoštění. Doba zajištění byla stanovena na 60 dnů.
2. Dle rozhodnutí byla žalobkyně dne 20. 5. 2020 v 03:00 kontrolována policejní hlídkou v JPS, u státní hranici s Polskem, a na místě bylo zjištěno, že bezprostředně před kontrolou překročila státní hranici z Polska. Přitom nebyla držitelkou pobytového oprávnění vydaného ČR ani se na ni nevztahovala žádná výjimka z ochranného opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 15. 5. 2020 č. j. MZDR 20599/2020-1MIN/KAN, kterým byl od 18. 5. 2020 nařízen zákaz vstupu na území ČR pro všechny cizince, kteří neměli ke dni 12. 3. 2020 na území ČR přechodný pobyt nad 90 dní či trvalý pobyt. Žalobkyně nepředložila lékařské potvrzení o provedeném testu na přítomnost SARS CoV-2 s negativním výsledkem. Vnitřní hranici mezi Polskem a ČR překročila mimo místa, kde je prováděna kontrola osob vstupujících na území ČR. Policie ČR tak dospěla k závěru, že existuje nebezpečí, že by žalobkyně mohla závažným způsobem narušit veřejný pořádek, a to tím, že nebude ve své současné situaci respektovat ochranná opatření přijatá v ČR v souvislosti s šířením nemoci COVID-19. Policie ČR uvedla, že žalobkyně sice nevykazuje příznaky tohoto onemocnění, ale s ohledem na různý průběh nemoci to vyloučit nelze a nelze připustit, aby se v této situaci dopravila na jí uváděnou adresu do Prahy, a ohrozila tím zdraví osob na území ČR.
3. Dne 25. 5. 2020 žalobkyně podala žádost o udělení mezinárodní ochrany.
4. Žalovaný rozhodl v záhlaví specifikovaným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) o zajištění žalobkyně podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) a podle § 46a odst. 5 stanovil dobu trvání zajištění do 11. 9. 2020.
5. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že se lze důvodně domnívat, že by žalobkyně v případě propuštění ze zařízení pro zajištění cizinců (dále jen „ZZC“) mohla představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek, a proto je nutné s ní vést řízení ve věci mezinárodní ochrany za současného omezení její osobní svobody. Žalovaný zdůraznil, že žalobkyně nerespektovala karanténní opatření, které jí bylo uloženo po vstupu do Polska, nerespektovala výše citované opatření Ministerstva zdravotnictví o zákazu vstupu na území ČR, vnitřní státní hranici překročila mimo místa, kde je prováděna kontrola osob vstupujících do ČR, a nepředložila negativní test na SARS CoV-2. Dále výslovně uvedla, že jí nic nebrání v návratu na Ukrajinu, že v ČR nemá rodinné vazby, žít měla pouze měsíc u svého přítele a pak se chtěla vrátit na Ukrajinu. Krajskou hygienickou stanicí jí byla nařízena karanténa. O udělení mezinárodní ochrany

požádala až po zadržení Policií ČR a po zajištění za účelem realizace vyhoštění a umístění do ZZC. Z její výpovědi přitom nevyplývalo nic, co by jí bránilo v dřívějším podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Dle žalovaného by tak mohla představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek. Zároveň je z jejího postupu zřejmé, že by jejím propuštěním ze zajištění byl ohrožen průběh správního řízení a nelze rozumně předpokládat, že by jmenovaná náhle své jednání změnila a respektovala by zvláštní opatření dle zákona o azylu. Uplatnění § 47 zákona o azylu by tedy nebylo účinné, což žalovaný podpírá odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2017 č. j. 1 Azs 349/2016 - 48. Dále podle žalovaného z ničeho nevyplývalo, že by byla zranitelnou osobou ve smyslu § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu. Proto žalovaný shledal splnění podmínek stanovených v § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu.

6. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dále uvedl, že se v souladu s § 46a odst. 5 zákona o azylu zabýval maximální délkou doby, na kterou bude žalobkyně po dobu řízení ve věci mezinárodní ochrany zajištěna v ZZC. Dobu trvání zajištění stanovil do 11. 9. 2020. Konstatoval, že podání žádosti o mezinárodní ochranu považuje za účelové, s ohledem na zákon o azylu však zřejmě nebude aplikován § 16 zákona o azylu, týkající se zjevně nedůvodných žádostí. Lze však očekávat skončení správního řízení ve lhůtě 90 dní, tedy přibližně v polovině zákonem stanovené šestiměsíční doby. Nelze vyloučit podání žaloby, což by řízení prodloužilo.

II. Obsah žaloby

7. Žalobkyně v žalobě namítá, že žalovaný v řízení, v němž bylo vydáno napadené rozhodnutí, porušil § 2, § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, dále § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu, § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, a navrhuje, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému.
8. Žalobkyně uvádí, že hraniční přechod z Ukrajiny do Polska přešla pěšky, tam jí byla změřena teplota a nařízena karanténa, kterou nerespektovala. V Polsku si zajistila dopravu mikrobusem do ČR za 300 EUR. Na základě informací řidiče mikrobusu se domnívala, že do ČR přicestovat lze. Nebyla si vědoma, že se na ni vztahuje výše citované opatření Ministerstva zdravotnictví. V ČR se chystala strávit jeden měsíc u kamaráda O. R.. V ZZC podstoupila 22. 5. a 1. 6. 2020 rychlotesty na COVID-19 s negativním výsledkem. Dne 9. 6. 2020 požádala žalovaného o uplatnění alternativ k zajištění podle § 47 zákona o azylu. Uvedla, že má zajištěné ubytování u zmíněného R., což doložila též kopií dodatku k nájemní smlouvě, kde je uvedena jako druhá uživatelka bytu. Lze tak uvažovat o využití alternativy k zajištění podle § 47 odst. 1 písm. b) zákona o azylu.
9. Dle žalobkyně nebyly splněny zákonné podmínky pro její zajištění. Předpokladem pro aplikaci § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu je zjištění, že představuje nebezpečí pro bezpečnost státu a veřejný pořádek. Skutečnosti zmíněné v napadeném rozhodnutí žalobkyně nerozporuje. Je srozuměna s tím, že v ČR musela podstoupit karanténu. Domnívá se však, že její další zajištění je zcela nepřiměřené. Její „nebezpečnost“ pro veřejné zdraví totiž již byla zhojena. Pokud snad představovala určité riziko pro veřejný pořádek

v době prvotního zajištění Policií ČR, v době vydání napadeného rozhodnutí takové nebezpečí nadále nepředstavovala. Žalobkyně podstoupila jednak téměř dvoutýdenní karanténu, během níž se neprojeví žádné příznaky, a 22. 5. a 1. 6. 2020, tedy před vydáním napadeného rozhodnutí, absolvovala rychlotesty na COVID-19 s negativním výsledkem. Je tak zřejmé, že žalobkyně je zcela zdravá, a proto nepředstavuje nebezpečí pro veřejný pořádek. Závěr žalovaného o pokračujícím nebezpečí žalobkyně tak nemá oporu ve správním spise. Žalovaný přitom pochybil tím, že vycházel pouze z podkladů Policie ČR, aniž k těmto novým skutečnostem přihlédl. Žalovaný tak nevyšel ze skutečného stavu věci a své rozhodnutí zatížil vadou nepřezkoumatelnosti.

10. Žalobkyně dále poukazuje na nedostatečnou přístupnost a složitost obsahu zmíněného opatření Ministerstva zdravotnictví. Dle ní se nejednalo o úmyslné porušení ochranného opatření či hrubou nedbalost, ale o pouhé nedorozumění vyplývající z neznalosti relevantních právních předpisů Ministerstva zdravotnictví, respektive z faktické nemožnosti o těchto předpisech vědět a být schopen se v nich jakožto cizinec smysluplně zorientovat. Toto mělo být zohledněno při vydání napadeného rozhodnutí, pokud se snad žalovaný domníval, že žalobkyně nebude respektovat i další opatření směřující k zabránění šíření COVID-19 (což je dle žalobkyně vyjádřeno v napadeném rozhodnutí spíše mezi řádky). Žalobkyně má za to, že obecně přístup žalovaného k cizincům je nepřiměřeně přísný a diskriminační. Poukazuje na případy, kdy byli vyhoštěni na rok cizinci, kteří přicestovali i na základě víza. Přitom přijatá opatření rutinně porušují i čeští občané. Dle žalobkyně žalovaný dále nepřihlédl k tomu, že žalobkyně se správními orgány spolupracovala, absolvovala karanténu a dva testy. Pokračování zajištění je tak dle žalobkyně hrubě nepřiměřené jejímu jednání, které spočívalo toliko v neznalosti ochranného opatření Ministerstva zdravotnictví. I pokud snad kdy bylo omezení její svobody nutným opatřením k ochraně zdraví obyvatel ČR, v současné době již zajištění tento účel neplní, neboť žalobkyně je zcela zdravá. Žalobkyně nepředstavuje nebezpečí pro bezpečnost státu a veřejný pořádek.
11. Žalobkyně dále namítá, že měly být zvažovány alternativy k povinnosti setrvat v ZZC, například možnost přemístění do otevřeného pobytového střediska či hlášení místa pobytu. Žalobkyně přitom od počátku uváděla, že přijela asi na měsíc za kamarády, uvedla jméno, číslo a adresu, na které může pobývat. V napadeném rozhodnutí je těmto alternativám věnován jediný odstavec, v němž žalovaný mění vlastní důvod zajištění, když argumentuje, že jeho cílem je zajištění přítomnosti cizince v průběhu řízení o mezinárodní ochraně, respektive správním vyhoštění. I pokud je přistoupeno na argumentaci, že je sledováno vícero legitimních cílů, oba tyto cíle bylo možné naplnit za použití mírnějších opatření.
12. Žalobkyně od počátku spolupracovala se správními orgány, uvedla důvody přicestování, kontakty. Není důvod se domnívat, že žalobkyně nebude participovat na azylovém řízení či řízení o správním vyhoštění, neboť účast na těchto řízeních je v jejím zájmu. Z pochybení ohledně porušení opatření Ministerstva zdravotnictví nelze dovozovat její celkovou nevěrohodnost. Žalobkyně o mezinárodní ochranu nepožádala dříve, neboť o této možnosti nevěděla. Připomíná, že přicestovala na biometrický pas a v minulosti několikrát pobývala v ČR na základě víza. Do popsané situace se dostala jen a pouze v důsledku výjimečného stavu. Napadené rozhodnutí je v tomto ohledu

nepřezkoumatelné, neboť okolnosti svědčící ve prospěch žalobkyně nijak nereflexuje.

13. I doba zajištění byla v napadeném rozhodnutí dle žalobkyně vymezena nepřezkoumatelně. Žalobkyně upozorňuje, že žalovaný stanovil tuto dobu v podstatě na maximální možné hranici, která podle § 46a odst. 5 zákona o azylu činí 120 dní. Rozhodnutí v tomto ohledu není individualizované s ohledem na dosažení sledovaného cíle. Pokud by žalovaný uvažoval nad tím, jak dlouho dobu lze žalobkyně považovat za nebezpečí pro bezpečnost státu či veřejný pořádek, musel by dojít k závěru, že žalobkyně takové nebezpečí již nepředstavuje. Pokud by snad bylo původní omezení svobody pochopitelné, nemá již další pokračování zajištění zákonnou oporu.

II. Vyjádření žalovaného

14. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že z napadeného rozhodnutí je zřejmé, z jakých podkladů vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům dospěl. Pokud jde o informace ohledně vstupu do ČR, žalobkyně si mohla informace přeložit například přes překladáč Google či vyhledat jiné aktuální zdroje. I v případě cizinců platí zásada „*neznalost zákona neomlouvá*“. Odůvodnění doby zajištění nijak nevybočuje z ustálené praxe žalovaného, která je správními soudy akceptována.
15. Pokud jde o alternativu v podobě bydlení u kamaráda, žalovaný má za nezodpovědné, že se žalobkyně rozhodla přijet čerstvě po ukončení nouzového stavu, kdy stále ani občané ČR nemůžou řádně cestovat mimo ČR, navíc rozhodnutí bydlet u kamaráda – přestože v Polsku nedodržela karanténu, tedy sama ani nevěděla, jestli nemůže být infikovaná – je vrcholně nezodpovědné k tomuto kamarádovi, ale také k ČR, neboť mohla být přenašečem onemocnění COVID-19. K tvrzení, že žalobkyně spolupracuje, žalovaný poukázal na to, že vědomě nerespektovala právní předpisy ČR i Polska a překročila vnitřní hranici mezi Polskem a ČR mimo místa, kde je prováděna kontrola osob vstupujících do ČR.
16. Žalovaný přezkoumatelně odůvodnil, že u žalobkyně lze důvodně předpokládat pokračující hrubé nerespektování právního řádu ČR. Její jednání nedává dostatečnou záruku, že by v azylovém řízení spolupracovala a respektovala důsledky negativního rozhodnutí o její žádosti. Volba mírnějších opatření než zajištění je vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že uložení zvláštních opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žalobce na azylovém řízení. U žalobkyně byly sděleny skutečnosti, které nenasvědčují tomu, že by se její jednání mělo do budoucna zásadním způsobem měnit. V tomto ohledu žalovaný odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2016, č. j. 7 Azs 185/2016 - 23, a ze dne 14. 7. 2017, č. j. 4 Azs 105/2017 - 24.
17. K délce zajištění žalovaný uvedl, že to byla žalobkyně, kdo vlastní iniciativou a podáním žádosti o mezinárodní ochranu, překloupila řízení do režimu zákona o azylu, a sama si tak vymezila délku zajištění. První den zajištění u žalobkyně je 5. 6. 2020. Odůvodnění s odkazem na devadesátidenní lhůtu pro řízení o mezinárodní ochranu, odkladný účinek žaloby a oprávnění pobývat na území ČR je dostatečné, což žalovaný dokládá odkazy na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2014, č. j. 6 Azs 33/2014 - 45, nebo

Krajského soudu v Praze ze dne 26. 2. 2014, č. j. 44 A 13/2015 - 19.

III. Posouzení věci soudem

18. Soud si je vědom, že ve věci rozhodl v situaci, kdy oběma stranám ještě běžela lhůta k uplatnění námitky podjatosti. Samosoudce však jednak neshledal důvod pro svoji podjatost a postup podle § 8 odst. 3 s. ř. s., jednak tímto postupem soudu není znemožněno stranám namítat případnou podjatost, neboť se jedná o kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Důvodem tohoto postupu soudu je nutnost dodržet lhůtu pro rozhodnutí zakotvenou v § 46a odst. 8 zákona o azylu a současně níže rozvedený závěr o tom, že napadené rozhodnutí o omezení svobody žalobkyně formou zajištění je protiprávní, a tudíž je na místě ve věci rozhodnout co nejdříve.
19. Pokud jde o procesní náležitosti, soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 46a odst. 7 zákona o azylu), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud proto přistoupil k věcnému projednání žaloby.
20. Soud v první řadě předesílá, že přezkoumával výhradně napadené rozhodnutí žalovaného (nikoli dříve vydané rozhodnutí o zajištění žalobkyně vydané Policí ČR v řízení o zajištění podle zákona o pobytu cizinců, které stojí na jiných důvodech i právních předpisech). Soud měl při přezkumu na paměti, že zajištění cizince je mimořádným institutem, který představuje citelný zásah do jeho práv v podobě omezení nebo dokonce zbavení osobní svobody (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2020, č. j. 1 Azs 418/2019 - 25, bod 11).
21. Podle § 46a odst. 1 zákona o azylu ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže
(...)
c) je důvodné se domnívat, že by mohl představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek,
(...)
není-li takový postup v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
22. Krajský soud konstatuje, že zajištění žalobkyně v této věci je opřeno výlučně o § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu. Toto ustanovení umožňuje zajištění ze dvou důvodů: (1) žadatel by mohl představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo (2) žadatel by mohl představovat nebezpečí pro veřejný pořádek. Žalovaný v napadeném rozhodnutí nikterak nevysvětlil, zda je v tomto případě dle jeho názoru ohrožena bezpečnost státu, veřejný pořádek či snad obě tyto kategorie. Žalovaný v rozhodnutí pouze opakuje, že by žalobkyně mohla „představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek“, aniž by tyto pojmy rozlišoval a konkretizoval, který z těchto zákonných důvodů pro zajištění byl naplněn.
23. Z napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný žalobkyni vytýká porušení právních norem, konkrétně že nerespektovala karanténní opatření, které jí bylo uloženo v Polsku, že porušila zákaz vstupu na území ČR, stanovený opatřením Ministerstva zdravotnictví, a

konečně že překročila hranici z Polska do ČR mimo místa, kde je prováděna kontrola osob vstupujících na území ČR. Z tohoto odůvodnění má soud za to, že úvahy žalovaného směřovaly primárně k závěru o ohrožení veřejného pořádku (nikoli ohrožení bezpečnosti státu). Na rozdíl od rozhodnutí Policie ČR není napadené rozhodnutí zdůvodněno ochranou společnosti před šířením nemoci COVID-19.

24. Pojem veřejného pořádku v kontextu § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu byl podrobně vyložen Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 17. 9. 2013, č. j. 5 Azs 13/2013 - 30, publ. pod č. 2950/2014 Sb. NSS. V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že k ohrožení veřejného pořádku nestačí pouhé porušení práva, ale musí jít o *„jednání, které bude představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti“*.
25. Pokud jde o samotné porušení právních norem týkajících se pobytu cizinců, rozšířený senát Nejvyššího správního soudu uvedl, že *„skutečným, aktuálním a závažným ohrožením některého ze základních zájmů společnosti jistě není např. fakt samotného nelegálního vstupu či nelegálního pobytu na území ČR“* (usnesení ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010 - 151, publ. pod č. 2420/2011 Sb. NSS, odst. 56; k aplikovatelnosti těchto závěrů v kontextu posuzovaného ustanovení viz již citovaný rozsudek č. j. 5 Azs 13/2013 - 30).
26. Dále Nejvyšší správní soud například v rozsudku ze dne 5. 2. 2014, č. j. 1 Azs 21/2013 - 50, konstatoval, že: *„V nyní posuzovaném případě shledal žalovaný a následně také městský soud, že jednání stěžovatelky naplnilo důvod pro rozhodnutí o jejím setrvání v zařízení pro zajištění cizinců, neboť toto její jednání představuje nebezpečí pro veřejný pořádek České republiky z důvodu, že na jejím území pobývala nelegálně a nerespektovala rozhodnutí o správním vyhoštění a ve stanovené době nevycestovala. Nejvyšší správní soud nemůže s takovým závěrem souhlasit, neboť samotná skutečnost nelegálního pobytu a nepodrobení se rozhodnutí o správním vyhoštění, resp. v obecné rovině nedodržování předpisů upravujících pobyt cizinců na území České republiky, v souladu s výše citovanou judikaturou nemůže představovat skutečné, aktuální a závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. Je proto třeba přisvědčit tvrzení stěžovatelky, že rozhodnutí žalovaného je nezákonné, neboť žalovaným uvedené důvody (nelegální pobyt a nepodrobení se rozhodnutí o správním vyhoštění) nelze samy o sobě kvalifikovat jako nebezpečí pro veřejný pořádek České republiky. Žalovaný se sice správně zabýval konkrétními poměry stěžovatelky, avšak z těchto skutkových okolností vyvodil nesprávný závěr o naplnění důvodů pro setrvání v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu. Lze proto uzavřít, že žalovaný se dopustil pochybení, pokud neuvedl konkrétní důvody, které představují skutečné, aktuální a závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti, a znamenají tak nebezpečí pro veřejný pořádek České republiky“* (odst. 31).
27. Podobně v rozsudku ze dne 27. 11. 2014, č. j. 7 Azs 193/2014 - 44, Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že *„rozhodnutí o správním vyhoštění samo o sobě neodůvodňuje nebezpečí stěžovatele pro veřejný pořádek. Nejvyšší správní soud již v rozsudcích ze dne 16. 12. 2013, 5 Azs 17/2013 - 22, a ze dne 5. 2. 2014, č. j. 1 Azs 21/2013 - 50, vyjádřil názor, že samotný nelegální pobyt cizince ve spojení s mařením rozhodnutí o správním vyhoštění nepostačuje pro závěr, že cizinec představuje nebezpečí pro veřejný pořádek. Skutečnost, že zde neexistují výjimečné polehčující okolnosti, by na uvedeném závěru nemohla nic změnit. Krajský soud proto pochybil,*

pokud dospěl k závěru, že nelegální pobyt stěžovatele na území České republiky a nerespektování rozhodnutí o jeho správním vyhoštění způsobuje, že stěžovatel představuje nebezpečí pro veřejný pořádek.“

28. Naopak jako porušení veřejného pořádku ve smyslu § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu bylo správními soudy shledáno jednání osoby, která kupříkladu

- nerespektovala stanovenou dobu k odjezdu ze schengenského prostoru a zároveň k ní byl veden záznam v Schengenském informačním systému ze strany bezpečnostních orgánů rakouské republiky, neboť byla v Rakousku odsouzena za drogový trestný čin (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 1. 2014, č. j. 2 Azs 10/2013 - 62),
- opakovaně nerespektovala rozhodnutí o správním vyhoštění ani poté, kdy bylo negativně rozhodnuto o jejích žádostech o udělení mezinárodní ochrany, v nichž navíc vystupovala pod falešnou identitou (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2015 č. j. 9 Azs 81/2014 - 56),
- v minulosti nerespektovala dvě pravomocná a vykonatelná rozhodnutí o správním vyhoštění a nevystoupila z České republiky v dobách k tomu určených, v ČR pobývala od roku 2003 bez cestovního dokladu a vědomě a opakovaně uváděla nepravdivé údaje v rámci dřívějších správních řízení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2015, č. j. 1 Azs 20/2015 - 45, bod 21).
- opakovaně mařila výkon jak správního, tak soudního vyhoštění, uloženého v rámci trestního řízení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2015 č. j. 1 Azs 193/2015 - 29)
- nejen pobývala na území ČR nelegálně, ale zejména opakovaně páchala úmyslnou trestnou činností, pro kterou byla pravomocně odsouzena, a bylo jí rovněž uloženo soudní vyhoštění (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 2. 2016 č. j. 5 Azs 16/2016 - 32).
- vyhrožovala zabitím sociální pracovníci, ohledně čehož bylo vedeno trestní řízení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2020 č. j. 10 Azs 299/2019 - 30)

29. Ve světle výkladu Nejvyššího správního soudu k pojmu „veřejný pořádek“ podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu nemůže napadené rozhodnutí obstát. Žalovaný totiž rozhodnutí o zajištění žalobkyně založil na tom, že nerespektovala karanténu uloženou polskými úřady, nerespektovala zákaz vstupu cizinců na ČR a překročila hranici z Polska mimo k tomu určené místo. Jak však vyplývá z výše citované judikatury, fakt samotného nelegálního vstupu či pobytu na území ČR není bez dalšího ohrožením veřejného pořádku. K tomu by musely přistoupit další závažné okolnosti, příkladmo zmíněné v předchozím odstavci, jako opakované či déle trvající nerespektování pravomocných rozhodnutí o vyhoštění či páchaní trestné činnosti, tak aby šlo o „skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti“, a tedy zákonný důvod domnívat se, že žalobkyně představuje nebezpečí pro veřejný pořádek. Skutečnost, že žalobkyně porušila karanténní opatření směřující k ochraně před COVID-19 v Polsku, není již relevantní z hlediska ochrany veřejného zdraví v situaci, kdy podstoupila karanténu v ČR a dva testy na toto onemocnění s negativním výsledkem. Tato skutečnost je relevantní v tom, že dokládá, že žalobkyně nedodržela stanovená pravidla, z čehož lze po právu dovozovat vyšší riziko porušování předpisů i do budoucna; to však dle soudu nepostačuje k závěru o tom, že žalobkyně představuje skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze

základních zájmů společnosti. Protiprávní jednání žalobkyně v nyní posuzované věci je dle soudu stejně či spíše méně závažné než ve výše citovaných případech č. j. 1 Azs 21/2013 - 50 a č. j. 7 Azs 193/2014 - 44, v nichž správní soudy neshledaly ohrožení veřejného pořádku u cizinců, kteří na území ČR pobývali nelegálně a nerespektovali pravomocná rozhodnutí o vyhoštění.

30. Žalovaný v napadeném rozhodnutí výše citovaným požadavkům plynoucím z ustálené judikatury správních soudů nedostál. Žalovaný žalobkyni pouze vytkl výše uvedené a bez dalšího konstatoval, že by žalobkyně mohla „*představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek*“. Chybí tak právní posouzení toho, proč zmíněné protiprávní jednání žalobkyně zakládá natolik intenzivní ohrožení základních zájmů společnosti, aby mohlo být konstatováno, že žalobkyně představuje nebezpečí pro veřejný pořádek (nebo bezpečnost státu) ve smyslu § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu. Uvedené zdůvodnění je přitom naprosto zásadní, neboť jak Nejvyšší správní soud konstatoval již v rozsudku č. j. 5 Azs 13/2013 - 30, ne každé porušení práva představuje ohrožení veřejného pořádku.
31. Pokud jde o obavy vyjádřené žalovaným ohledně ohrožení průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany, zde lze odkázat na možnost zajistit žalobkyni podle § 46a odst. 1 písm. f) zákon o azylu, pokud bude zjištěno, že svým jednáním ztěžuje řízení ve věci mezinárodní ochrany. Stejně tak tvrzení žalovaného, že žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany je účelová, když se jí začala domáhat teprve po zajištění, by odpovídalo spíše zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Napadené rozhodnutí je však rozhodnutím o zajištění výhradně podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu. Krajský soud pro úplnost připomíná, že zajištění žalobkyně v napadeném rozhodnutí nebylo zdůvodněno ani nutností prevence šíření COVID-19 (na rozdíl od původního zajištění Policií ČR, které však není předmětem tohoto soudního přezkumu).
32. Soud tak shrnuje, že žalovaný sice v napadeném rozhodnutí uvedl určité důvody, pro které přistoupil k zajištění žalobkyně podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu, tyto důvody však ve světle výše citované judikatury správních soudů bez dalšího nepostačují k závěru, že žalobkyně může představovat nebezpečí pro veřejný pořádek (či bezpečnost státu), a tedy k naplnění zákonných předpokladů pro její zajištění podle citovaného ustanovení.

IV. Závěr a náklady řízení

33. Proto soud shledal žalobu důvodnou a napadené rozhodnutí zrušil (§ 78 odst. 1 s. ř. s.) a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.).
34. Za situace, kdy neobstály důvody žalovaného pro zajištění žalobkyně, se soud již nezabýval námitkami žalobkyně, že žalovaný měl nahradit zajištění mírnějším opatřením v podobě uložení zvláštního opatření podle § 47 zákona o azylu. Protože soud napadené rozhodnutí zrušil, nezabýval se ani námitkami žalobkyně ve vztahu k odůvodnění doby zajištění stanovené ve zrušeném rozhodnutí.
35. O nákladech řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem.

Žalobkyně byla v řízení sice plně úspěšná, nicméně od povinnosti hradit soudní poplatek byla ze zákona osvobozena [§ 11 odst. 2 písm. i) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích] a nedoložila žádné náklady, které jí v souvislosti s řízením vznikly. Možnost přiznání náhrady nákladů paušální částkou přitom ve správním soudnictví není možná (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 As 135/2015 - 79, publ. pod č. 3344/2016 Sb.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze vygenerovat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 15. července 2020

Karel Ulík, v. r.
samosoudce